

POSTANOWIENIE

Dnia 29 grudnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mariusz Łodko

w sprawie skargi X. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej
w P. o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu
Okręgowego w Poznaniu z dnia 14 listopada 2019 r.,
sygn. akt X Ga 813/19, wydanego
w sprawie z powództwa X. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółki
komandytowej w P.
przeciwko Towarzystwu Ubezpieczeń spółce akcyjnej w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 29 grudnia 2022 r.,

1. odrzuca skargę;
2. zasądza od X. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej w P. na rzecz Towarzystwa Ubezpieczeń spółki akcyjnej w W. kwotę 1 800 (tysiąc osiemset) zł tytułem zwrotu kosztów w postępowaniu skargowym.

UZASADNIENIE

X. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. w P. wniosła skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu z 14 listopada 2019 r. Zaskarżając wyrok w całości oparła skargę na rażącym naruszeniu prawa materialnego: art. 509 k.c., art. 805 w zw. z art. 362 § 1 i 2 w zw. z art. 65 § 1 i 2 k.c. w związku z postanowieniami umowy ubezpieczenia oraz Ogólnych Warunków Ubezpieczenia i art. 471 k.c. Wniósł o stwierdzenie, że zaskarżony wyrok jest niezgodny ze wskazanymi przepisami prawa materialnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Artykuł 424⁵ § 1 k.p.c. określa wymogi konstrukcyjne skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku, które powinny być spełnione kumulatywnie. Brak któregośkolwiek z elementów konstrukcyjnych skargi jest brakiem istotnym, nieusuwalnym w postępowaniu naprawczym i powoduje jej odrzucenie *a limine* (zob. postanowienia SN: z 30 listopada 2005 r., IV CNP 4/05; z 18 stycznia 2006 r., III CNP 26/05, i z 2 marca 2006 r., IV CNP 8/06).

Obowiązkiem wnoszącego skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku jest uprawdopodobnienie wyrządzenia mu szkody przez jego wydanie (art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c.). Szkodą w rozumieniu przepisów o skardze o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest konkretny uszczerbek majątkowy, ustalony zgodnie z art. 361 § 2 k.c. (postanowienie SN z 23 czerwca 2015 r., V CNP 60/14). W poglądach orzeczniczych Sądu Najwyższego przyjmuje się, że uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody przez wydanie wyroku polega na złożeniu przez skarżącego oświadczenia, że szkoda wystąpiła oraz przeprowadzeniu przekonującego wyводу wskazującego na rodzaj szkody będącej konsekwencją wydania zaskarżonego wyroku, czas jej powstania oraz związek przyczynowy między poniesioną szkodą a wydaniem zaskarżonego orzeczenia oraz także przedstawienie dowodów służących uwiarygodnieniu tego wyводу (zob. postanowienia SN: z 31 stycznia 2006 r., IV CNP 38/05; z 8 grudnia 2016 r., V CNP 37/16; z 23 września 2005 r., III CNP 5/05, i z 16 marca 2018 r., V CNP 42/17).

Przedstawiona w skardze argumentacja nie spełnia wymogów uprawdopodobnienia szkody. Twierdzenie, że szkoda wyrządzona przez wydanie

prawomocnego orzeczenia polega na pozbawieniu skarżącego kwoty odpowiadającej zgłoszonemu żądaniu jest oczywiście niewystarczające z punktu widzenia obowiązku sprostania wymaganiom decydującym o dopuszczalności skargi. Gdyby powołanie się na oddalenie powództwa miało być wystarczające dla spełnienia tego wymagania, wprowadzenie przez ustawodawcę obowiązku uprawdopodobnienia wyrządzenia szkody traciłoby sens (zob. postanowienia SN: z 13 listopada 2007 r., III BP 7/07; z 23 października 2009 r., IV CNP 67/09; z 8 grudnia 2009 r., III CNP 53/09, i 30 listopada 2018 r., I CNP 43/17). Skarżący powinien przytoczyć wszelkie znane mu fakty dotyczące tych okoliczności, pozwalające na ocenę prawdopodobieństwa powstania szkody i koniecznego związku przyczynowego. Powinien także powołać dowody lub co najmniej ich surogaty, które uczynią twierdzenie o wyrządzeniu szkody wiarygodnym (zob. postanowienia SN: z 11 sierpnia 2005 r., III CNP 4/05, OSNC 2006, Nr 1, poz. 16; z 31 stycznia 2006 r., IV CNP 38/05, OSNC 2006, nr 7 - 8, poz. 141; z 5 października 2017 r., II CNP 20/17, i z 28 listopada 2017 r., III CNP 19/17). Nieuwzględnienie powództwa w żądanej wysokości, nie może być utożsamiane z wyrządzeniem szkody (zob. poglądy orzecznicze SN powołane w uzasadnieniu postanowienia SN z 28 listopada 2016 r., II CNP 24/16).

Skarżący ograniczył się do oświadczenia, że na skutek zaskarżonego orzeczenia została pozbawiony możliwości uzyskania od pozwanego pełnych kosztów naprawy uszkodzonego w wypadku pojazdu, w kwocie odpowiadającej żądaniu pozwu i w wysokości określonej w opinii biegłego sądowego. Twierdzenia skarżącego nie są zatem przekonywujące, że szkoda rzeczywiście została mu wyrządzona, co w świetle przytoczonych wyżej poglądów nie może być uznane za spełnienie wymagania, o którym mowa w art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c. Podnoszone przez skarżącego twierdzenia są również wewnątrznie sprzeczne. Uprawdopodabiając szkodę twierdził, że poszkodowanemu wypłacono odszkodowanie w niepełnej wysokości, mimo że z ustalonych faktów wynika, że wypłacone odszkodowanie wystarczyło na naprawę pojazdu, przy użyciu zarówno części nowych, jak i używanych. Jeżeli taki sposób naprawy uszkodzonego pojazdu nie doprowadził jednak do odtworzenia stanu poprzedniego (s. 8 skargi „ad 3”), szkoda nie może odpowiadać różnicy wypłaconego przez

pozwanego odszkodowania, a kwotą ustaloną przez biegłego sądowego, ale kwocie odpowiadającej niższej wartości pojazdu po naprawie. Wskazane w ramach uprawdopodobnienia szkody koszty procesu, którymi strona została obciążona, nawet wtedy, gdy zostały uiszczone, nie stanowią szkody uzasadniającej wniesienie skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia (postanowienia SN: z 25 maja 2007 r., III CNP 30/07; z 21 lutego 2013 r., III CNP 2/13; z 27 marca 2015 r., I CNP 43/14, i z 29 marca 2019 r., IV CNP 33/18).

Formułując natomiast zarzuty skargi skarżący nie powołał jurydycznych argumentów, które mogłyby przekonywać o tym, że naruszenie przepisów powołanych w podstawach skargi, jeśli miało miejsce, skutkowało wydaniem orzeczenia, którego niezgodność z prawem miałaby charakter elementarny i oczywisty. Wywody przedstawione w uzasadnieniu skargi stanowiły polemikę prawną ze stanowiskiem Sądu Okręgowego, właściwą zwykłym środkiem odwoławczym rozpoznawanym w toku instancji. W całości pomijały one specyfikę skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, której zasadność jest warunkowana stwierdzeniem kwalifikowanych błędów w ocenie stanu prawnego, których wykazanie obciąża każdorazowo stronę skarżącą (por. wyrok TK z dnia 27 września 2012 r., SK 4/11, OTK-A 2012, Nr 8, poz. 97 oraz wyroki SN: z 31 marca 2006 r., IV CNP 25/05, OSNC 2007, Nr 1, poz. 17; z 4 stycznia 2007 r., V CNP 132/06, OSNC 2007, Nr 11, poz. 174, i z 13 stycznia 2017 r., III CNP 3/16).

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c., orzekł jak w sentencji postanowienia oraz na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz § 2 pkt 5 w zw. z § 10 ust. 5 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 1800) o kosztach postępowania skargowego.

[as]